

Magánszemélyek külföldről származó jövedelme

Ebben az információs füzetben a magyar illetőségű magánszemély külföldről származó jövedelmének az adókötelezettségéről olvashat.

Tartalomjegyzék:

I. Személyi jövedelemadó

1. Általános szabályok

2. Illetőség

- 2.1. Az illetőségre vonatkozó magyar szabályok
- 2.2. A külföldi államban az illetőségre vonatkozó szabályok
- 2.3. Az Egyezmény illetőségre vonatkozó szabályai
- 2.4. Illetőségváltás az adóéven belül

3. Jövedelemtípusok és adózásuk

- 3.1. Nem önálló munka
- 3.2. Vállalkozási nyereség, szabad foglalkozás
- 3.3. Osztalék
- 3.4. Kamat, jogdíj
- 3.5. Bérbeadásból származó jövedelem
- 3.6. Elidegenítésből származó jövedelem
- 3.7. Egyéb jövedelmek

4. Nem egyezményes államból származó jövedelem

5. Eljárási szabályok

- 5.1. A külföldi pénznemben megszerzett jövedelem átszámítása
- 5.2. Adóbevallás, adófizetés
- 5.3. Adókedvezmények érvényesítése

II. Társadalombiztosítási kötelezettségek

1. Közösségi jogalkalmazás

2. Személyi hatály

3. Biztosítási kötelezettség megállapítása

4. Más tagállamban fennálló biztosítás igazolása

5. A biztosítás elbírálása Magyarországon

6. Külföldi munkáltató számára végzett munkaával összefüggő járulék- és szociális hozzájárulási kötelezettség teljesítése

7. A kifizetőt terhelő járulék- és a szociális hozzájárulási adóalap megállapítása

8. Fizetendő járulékok és szociális hozzájárulási adó

9. Járulék- és szociális hozzájárulási adófizetés, bevallás

10. Bejelentés

I. Személyi jövedelemadó

Ha Önnek külföldről származik jövedelme, az adókötelezettség megállapítása érdekében a következő lépéseket kell elvégeznie:

Meg kell határoznia az adóügyi illetőségét.

Ha Ön magyar állampolgár, és az adóév nagyobbik részében Magyarországon tartózkodik, és kizárólag belföldön van állandó lakóhelye, akkor Ön biztosan magyar adóügyi illetőséggel rendelkezik. Ilyenkor az illetőségről szóló 2. fejezetben leírtakat figyelmen kívül hagyhatja.

1. **Meg kell határozni azt, hogy a jövedelmet melyik állam adóztathatja.**
Ezt az irányadó kettős adóztatás elkerüléséről szóló nemzetközi egyezmény előírásai alapján lehet megtenni, feltéve, hogy Magyarországnak van egyezménye az érintett külföldi állammal.
2. **A kiválasztott állam belső szabályai szerint teljesítenie kell az adókötelezettségét.**
4. **Ha a 2. pont szerint a jövedelem a külföldi államban adóztatható, Magyarországon is keletkezhet kiegészítő jellegű adókötelezettsége.**
A külföldön adóztatható, az összevont adóalapba tartozó jövedelmeket – ha a külföldi állammal van kettős adóztatást kizáró egyezményünk – az összevont adóalap számítása során nem kell figyelembe venni, de az adóbevallásban, tájékoztató adatként szerepeltetni kell.

1. Általános szabályok

A nemzetközi egyezmények eltérő szövegezése miatt a jelen tájékoztatóban leírtak nem minden esetben irányadóak. Ezért a tényleges adókötelezettség csak az eset összes körülményének és az irányadó nemzetközi egyezmény konkrét szabályainak figyelembevételével állapítható meg.

Magyarország a magyar illetőségű magánszemélyek belföldről és külföldről származó jövedelmét, továbbá a külföldi személyek belföldről származó, vagy egyébként nemzetközi szerződés, viszonyosság alapján a **Magyarországon** adóztatható jövedelmét adóztatja.¹ A külföldi illetőségű magánszemélyek külföldi forrásból származó jövedelmeivel kapcsolatban Magyarországon adókötelezettség általában nem keletkezik.

Magyarország tehát a magyar illetőségű magánszemélyek külföldről származó jövedelmeit is

megadóztatja, ha a kettős adóztatás elkerüléséről szóló nemzetközi Egyezmények (a továbbiakban: Egyezmény vagy Egyezmények), ezt lehetővé teszik.² Ezek a kétoldalú **Egyezmények alapvetően azt határozzák meg, hogy egy adott jövedelmtípus adóztatására a magánszemély illetősége szerinti állam, vagy a jövedelem forrása szerinti állam jogosult.** Ezen túl az Egyezmények a magánszemélyek illetőségére vonatkozó szabályokat is tartalmaznak, illetve a kettős adóztatás elkerülésére vonatkozó eljárást is meghatároznak.

Az Egyezmények nem határozzák meg azt, hogy az adott jövedelem hogyan válik adókötelessé az adóztatásra jogosult államban. Azaz könnyen előfordulhat, hogy egy adott jövedelem adóztatására az Egyezmény alapján Magyarország jogosult, azonban Magyarország a belső, nemzeti szabályokban a jövedelemre adómentességet biztosít.

Magyarországnak több mint nyolcvan külföldi állammal – ezen belül az Európai Unió összes államával – áll fenn hatályos Egyezménye a kettős adóztatás elkerüléséről.³ Ugyanakkor számos olyan országból is származhat a magyar magánszemélynek jövedelme, mellyel Magyarországnak nincsen Egyezménye. Ebben az esetben a 4. fejezetben leírtak irányadóak.

¹ A személyi jövedelemadóról szóló, többször módosított 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 2. § (4) bekezdése szerint.

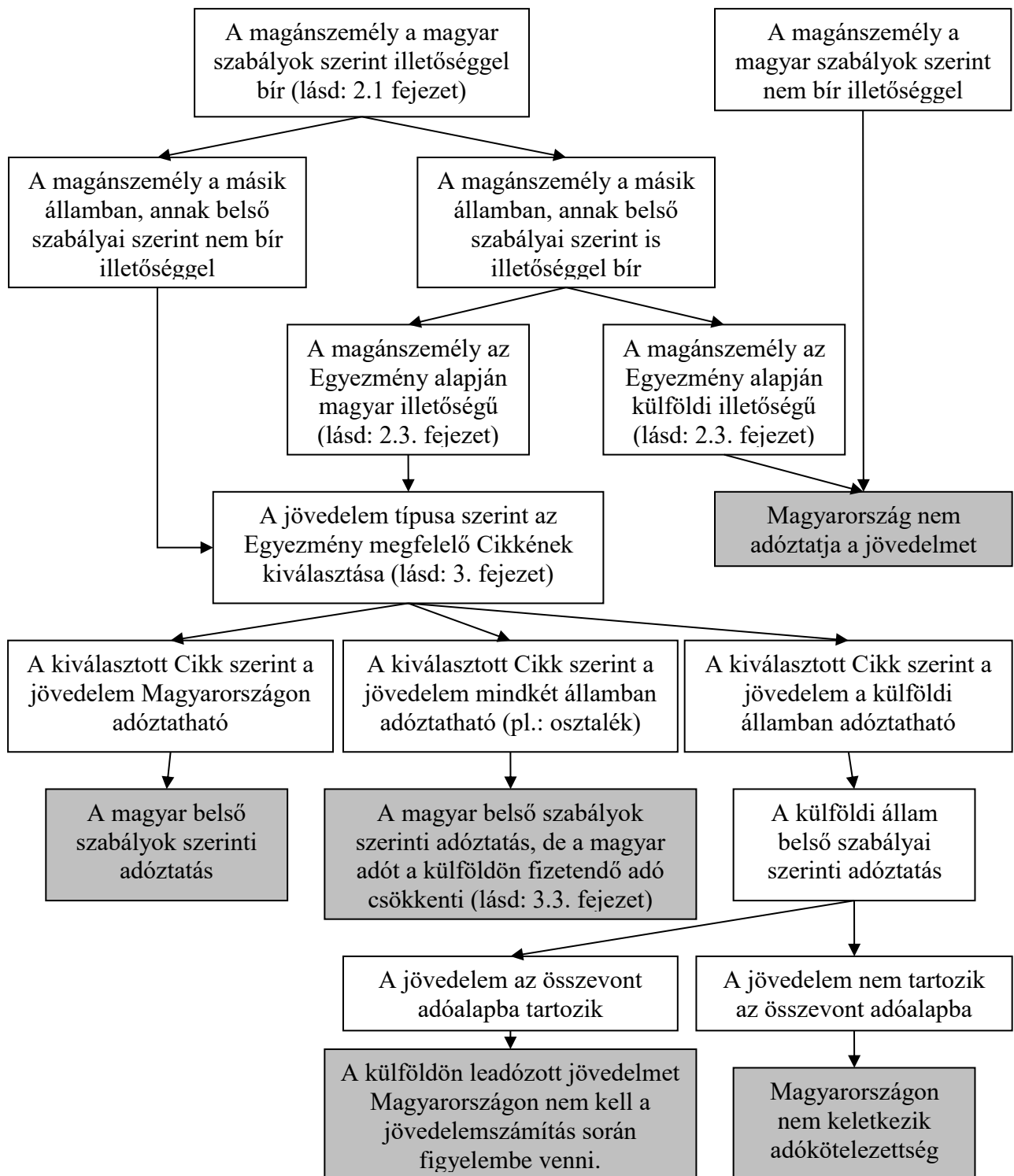
² A kettős adóztatás elkerüléséről szóló Egyezmények célja az, hogy az adózók jövedelmét ne sújtsa kétszeres adóteher. Lényeges azonban, hogy az Egyezmények számos esetben lehetővé teszik azt, hogy egy adott jövedelmet mindkét állam – egymás eljárására is tekintettel – adóztatás alá vonjon.

³ A 2018. január 1-jétől hatályos és alkalmazandó Egyezmények listája megtalálható a Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján, a www.nav.gov.hu címen.

Általánosságban elmondható tehát, hogy egy magánszemély külföldről származó jövedelme Magyarországon akkor adóztatható, ha a magánszemély a magyar szabályok és – figyelemmel a külföldi állam illetőségre vonatkozó szabályaira is – az Egyezmény előírásai alapján belföldi illetőségű, és az Egyezmény Magyarország számára a jövedelem adóztatását lehetővé teszi.

Ezen túl a magyar illetőségű magánszemélynek korlátozott mértékű adókötelezettsége akkor is keletkezhet, ha az Egyezmény alapján a jövedelem a külföldi államban adóztatható

A magánszemélyek külföldről származó jövedelmének adókötelezettsége a következő ábra szerint alakul. Ha a folyamatábrán szürkével kitöltött négyzethez jutunk, az ábra fennmaradó része figyelmen kívül hagyandó.

Mint látható, ha a magánszemély a magyar szabályok szerint nem belföldi illetőségű, vagy belföldi illetőségű, de az Egyezmény alapján az illetőség szerinti államnak a külföldi államot kell tekinteni, a magánszemély külföldről származó jövedelme Magyarországon nem adóztatható. Ugyancsak megállapítható, hogy ha a magánszemély magyar illetőségű, az Egyezmény előírásai alapján három esetvázolható fel.

- Egyrészt vannak olyan jövedelmek, melyeknél az adóztatás jogát az Egyezmény **kizárólag az illetőség szerinti állam**, azaz Magyarország számára biztosítja (pl.: ingó

értékesítéséből származó jövedelem). Ilyenkor a külföldi államban adókötelezettség nem keletkezik.

- Másrészt léteznek olyan jövedelemtípusok is (pl.: osztalék), amelyeknél **mindkét állam** jogosult a jövedelem adóztatására, de a külföldi állam ezzel a jogával csak az Egyezményben meghatározott mértékig élhet.
- Végezetül bizonyos jövedelemtípusok (pl. ingatlan értékesítés) kizárólag a **jövedelem forrása**, azaz például az ingatlan fekvése **szerinti államban** adóztathatók.

2. Illetőség

Az előzőekben leírtak alapján egyértelmű, hogy a magánszemély illetőség alapvetően fontos az adókötelezettség alakulása szempontjából. Az illetőség, vagy bővebben az adóügyi illetőség azt fejezi ki, hogy a **magánszemély melyik állammal áll adózási szempontból a legközelebbi kapcsolatban**. Ez a fogalom nem azonos az állampolgársággal, bár az állampolgárságnak lehet hatása az illetőségre is.

Mint az az előző oldalon található ábrából látszik, a magánszemély tényleges illetőségét

- egyrészt az illetőségre vonatkozó **magyar szabályok**,
- másrészt az érintett **külföldi államban az illetőségre vonatkozó előírások**,
- harmadrészt a két állam között fennálló, a kettős adóztatás elkerüléséről szóló nemzetközi **Egyezmény szabályai** (jellemzően annak 4. Cikke) együttesen határozzák meg. Ha mind a magyar, mind a külföldi állam megállapította a saját belső joga szerint a magánszemély belföldi illetőségét, akkor az illetőséget az Egyezmény szabályai alapján kell meghatározni.

2.1. Az illetőségre vonatkozó magyar szabályok

A magyar előírások⁴ szerint belföldi illetőségű az a magánszemély, aki

- **magyar állampolgár** (kivéve azt a kettős állampolgárt, akinek Magyarországon nincs bejelentett lakhelye),
- az a magánszemély, aki a külön jogszabály⁵ szerinti szabad tartózkodás jogát egy naptári évben legalább 183 napig Magyarországon gyakorolja (elsősorban EU, EGT állampolgár),
- az előző pontba nem tartozó, a külön jogszabály szerint letelepedett jogállással⁶ rendelkező magánszemély, illetve
- a hontalan magánszemély.

Az előzőekben felsoroltak közé nem tartozó magánszemély akkor magyar illetőségű, ha

- **kizárólag Magyarországon van állandó lakóhelye**, vagy
- a magánszemély létérdekeinek központja Magyarország, azaz a magánszemélyt a legszorosabb személyes, családi és gazdasági kapcsolatok Magyarországhoz fűzik akkor, ha a magánszemélynek egyáltalán nincs, illetve ha Magyarországon és más államban is van állandó lakóhelye,
- a szokásos tartózkodási helye belföld, ha az előzőek alapján illetősége nem állapítható meg.

⁴ Az Szja tv. 3. § 2. pontja szerint.

⁵ A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény.

⁶ A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 32. § (1) bekezdésében felsorolt letelepedési engedéllyel rendelkező magánszemély.

A magyar szabályok szerint **állandó lakóhelynek** az olyan lakóhely minősül, **ahol a magánszemély tartós otllakásra rendezkedett be és ténylegesen ott lakik**. Nem változik az állandó lakóhely, ha a magánszemély ideiglenes jelleggel huzamosabb ideig külföldön tartózkodik.⁷

Mint látható, a magyar szabályok szerint a belföldi adóügyi illetőséget számos körülmény létrehozza. Így például a magyar állampolgárok a magyar szabályok szerint akkor is belföldi illetőségűek, ha több éves időszakban egy külföldi államban élnek és dolgoznak. Ugyanakkor ezek a személyek külföldi illetőségűek is lehetnek, például a külföldi államban való tartózkodás hossza, vagy az ottani állandó lakóhely fennállása miatt. E példa alapján jól látható, hogy gyakran előfordulhat az az eset, hogy egy magánszemély az államok belső joga alapján párhuzamosan két államban is belföldi illetőségű.

2.2. A külföldi államban az illetőségre vonatkozó szabályok

Előfordulhat, hogy egymagyar illetőségű magánszemély egy külföldi államban is illetőséggel rendelkezik az ottani jogszabályok alapján. Ezt megalapozhatja például a külföldi államban való tartózkodás hossza (jellemzően a 183 napot elérő tartózkodás), vagy a külföldi államban létesített állandó lakóhely.

Ha bizonytalan a külföldi illetőségében, akkor forduljon a külföldi állam adóhatóságához, és kérjen a kérdéses időszakra vonatkozó illetőségigazolást. Ha a külföldi állam adóhatósága az illetőségigazolást kiállítja, akkor megállapítható, hogy Ön a külföldi államban (is) illetőséggel rendelkezik. Természetesen az igazolás kiállításának megtagadása annak a jele, hogy Ön (még) nem szerzett külföldön adóügyi illetőséget.

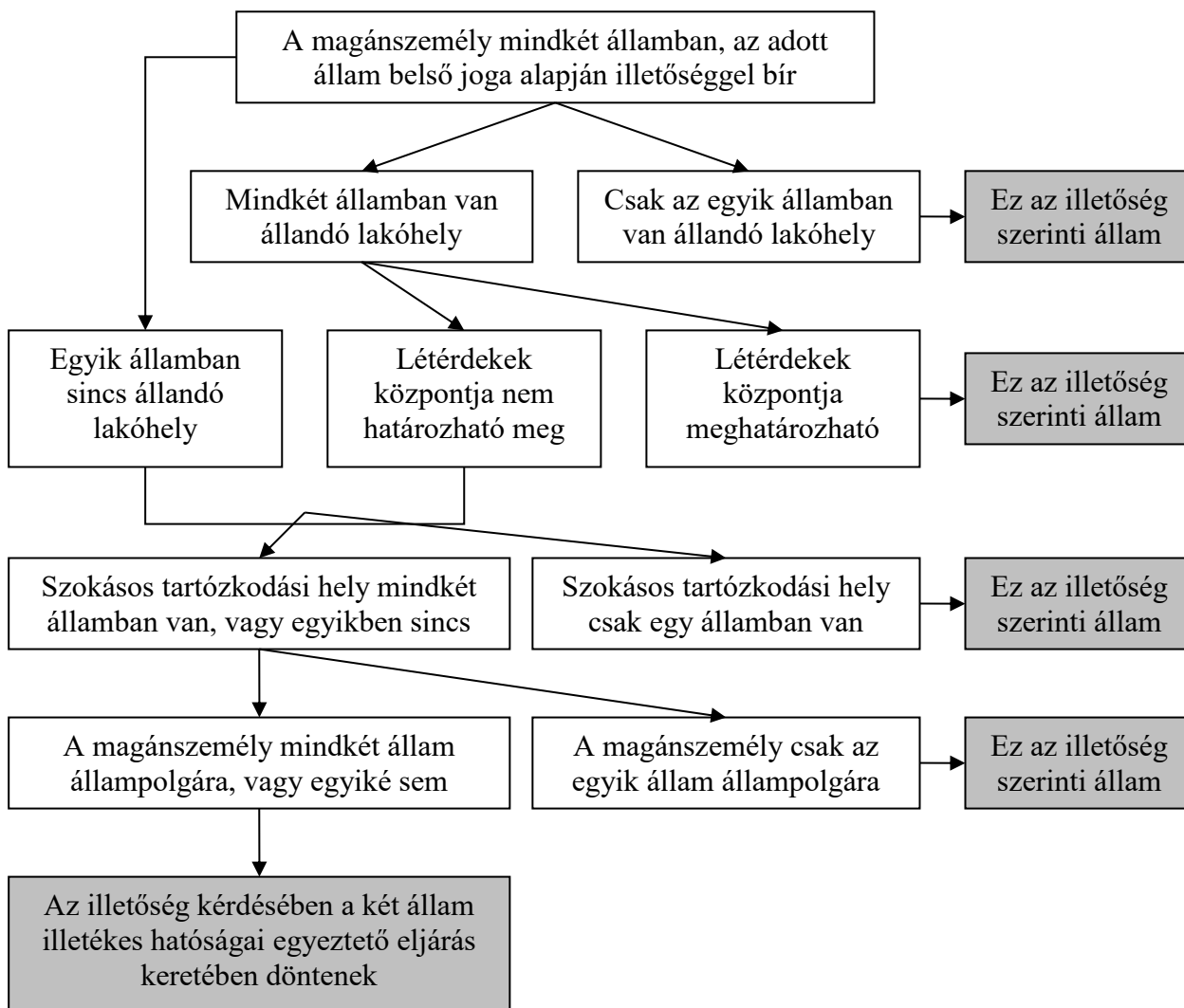
Ha Ön egy jövedelmet azért nem tekint Magyarországon adóztathatónak, mert álláspontja szerint azt Ön külföldi illetőségű személyként szerezte, az illetőségigazolásra abból a célból is szüksége lehet, hogy a magyar adóhatóság ellenőrzése során a külföldi adóügyi illetőségének fennállását bizonyítsa.

2.3. Az Egyezmény illetőségre vonatkozó szabályai

Ha egy magánszemélyt két állam a saját belső joga alapján egyaránt belföldi illetőségűnek tekint, akkor **a tényleges illetőség kérdését az Egyezmény lakóhelyről vagy illetőségről szóló Cikke határozza meg** (jellemzően a 4. Cikk.). Az Egyezmény alapján a magánszemély tényleges illetőségét az állandó lakóhely, a létérdekek vagy más néven az életvitel központja, a szokásos tartózkodási hely vagy az állampolgárság alapján (ebben a sorrendben) kell megállapítani. Természetesen egyes Egyezmények az itt felvázolt sorrendtől eltérhetnek.

Az Egyezmény illetőségre vonatkozó szabályainak értelmezéséhez a következő folyamatábra ad segítséget. Ha a folyamatábrán szürkével kitöltött négyzethez jutunk, az ábra fennmaradó része figyelmen kívül hagyandó.

⁷ Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról szóló 2018. évi XLI. törvény 1. § (1) bekezdése kiegészítette az állandó lakóhely fogalmával az Szja tv. 3. § 2. pontját. A módosítás 2018. július 26. napjától hatályos, de az átmeneti rendelkezések alapján a 2018. január 1-től keletkezett adókötelezettségekre is alkalmazható.

Mint látható, ha a magánszemély mindkét érintett állam belső szabályai szerint belföldi illetőségű, akkor az Egyezmény leelőször is a magánszemély állandó lakóhelye szerint állapítja meg az illetőséget. Azaz, ha a magánszemélynek az egyik államban van állandó lakóhelye, míg a másikban nincs, akkor **az állandó lakóhely állama minősül az illetőség államának**. Az illetőség megállapításakor az állandó lakóhelyhez hasonlóan kell vizsgálni a többi szempontot is, azaz ha a soron következő szempont alapján az illetőség megállapítható, további vizsgálatra nincsen szükség.

Az egyes fogalmak értelmezéséhez az alábbiakban leírtak segítenek.

Az állandó lakóhely fogalmát minden állam a saját joga szerint határozza meg. Az előző pontban ismertetett magyar szabályozás szerint az állandó lakóhely megléte ténykérdés. Más államok az állandó lakóhely fennállását a lakóhely bejelentéséhez is köthetik.

A létérdekek vagy az életvitel központja az a hely, ahol a magánszemélynek a legszorosabb személyi és gazdasági kapcsolatai vannak. Ilyen kapcsolat elsősorban a jövedelemszerzés, így a munkavégzés, a vállalkozás helye. Ugyancsak ilyen kapcsolat a családi, szoros baráti, kulturális, nemzeti kapcsolat is. A nemzetközi gyakorlat⁸ szerint ezeket a kapcsolatokat együttesen kell vizsgálni, és előfordulhat, hogy a családi, baráti, kulturális kapcsolatok

⁸ A Magyarország által elfogadott nemzetközi gyakorlat a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) Modellegyezményének kommentárjából ismerhető meg.

erősebbek, mint a gazdasági kapcsolatok. Azaz, ha egy magánszemély egy külföldi államban dolgozik, de onnan naponta, vagy a hétvégékre a Magyarországon élő családjához visszatér, és jövedelmével a magyar családját tartja fenn, akkor ez a személy Magyarországon belföldi illetőségű. Egy egyedülálló személy illetősége azonban jellemzően a munkavégzés államában áll fenn.

A szokásos tartózkodási hely az az állam, ahol az adott személy gyakrabban, hosszabb időszakban tartózkodik. Az egyes államokban való tartózkodások hosszát nem mindig elég egy éven belül vizsgálni. Így például egy öt éves időszakban két állam között ingázó személynél akár a teljes öt éves időszakot is vizsgálni kell, ha a munkavégzés körülményei az öt év alatt nem változnak. Ekkor az illetőség állama az lesz, amelyikben a magánszemély az öt év alatt több időt tölt.

Az állampolgárság fogalma értelemszerű. Az illetékes hatóságok egyeztető eljárásának a megindítására és lefolytatására Magyarországon a **Pénzügyminisztérium** jogosult.

2.4. Illetőségváltás az adóéven belül

Az előzőekben leírtakból megállapítható, hogy az illetőséget a magánszemély körülményei határozzák meg. **A magánszemély körülményeinek változásával az illetősége is változhat**, egy adott adóéven belül is. Ez azzal is jár, hogy az illetőségváltás előtt és után megszerzett jövedelem adókötelezettsége eltérő. Ha valaki végleg kívánja elhagyni Magyarországot, akkor az adóhatóságtól kérheti, hogy az adóját soron kívül, határozattal állapítsák meg. Ekkor nem kell adóbevallást tenni.⁹

Tételezzük fel, hogy a magyar állampolgárságú magánszemély az év első nyolc hónapjában Magyarországon él, így egyértelmű, hogy belföldi illetőségű. Ez a személy szeptember 1-jével végleg egy másik államba költözik, ezért az ottani szabályok szerint illetőséget szerez. Ilyenkor a magánszemély mindkét állam belső jogszabályai szerint belföldinek minősül, így a tényleges illetőségét a két állam között a kettős adóztatás elkerüléséről szóló Egyezmény 4. Cikkének előírásai szerint kell megállapítani. Ha tehát a kérdéses személynek szeptember 1-jétől csak a külföldi államban van állandó lakóhelye, akkor a magánszemély ettől az időponttól külföldi illetőségűnek minősül. Azaz a magánszemély az év első 8 hónapjában belföldi illetőségű, míg a következő 4 hónapban külföldi.

3. Jövedelemtípusok és adózásuk

Mivel az Egyezmények előírásai eltérőek, így az alábbiakban leírtak nem minden esetben irányadóak. Tehát a konkrét Egyezmény szabályainak vizsgálata az adókötelezettség elbírálása során nem mellőzhető.

3.1. Nem önálló munka

A nem önálló munka fogalmát az Egyezmények nem határozzák meg, így azt az államok saját, belső joga alapján kell megállapítani. Külföldön végzett munkánál a nem önálló munka fogalmát a külföldi állam jogosult meghatározni. Ide tartozik a munkaviszonyból származó jövedelem, de ide tartozhatnak azok a megbízási jogviszonyok is, amelyek tartalmukban

⁹ Az Art. 148. § (1) bekezdése szerint.

közelítenek a munkaviszonyhoz (például a felelősségi viszonyok, a megbízó közvetlen utasítási joga, vagy a munkavégzés helye alapján).

A nem önálló munkából származó jövedelem nem csupán a pénzbeli járandóságokat jelenti, hanem **magában foglalja a munkaviszonyhoz kötődő természetben adott juttatásokat is** (például: béren kívüli juttatások, lakás- és gépkocsi-használat, egészség- és életbiztosítások).

Az Egyezmények előírásai szerint a magánszemély által nem az illetősége szerinti államban végzett nem önálló munkából származó jövedelem **főszabály szerint abban az államban adóztatható, ahol a munkát végzik**. Azaz a magyar magánszemélyek által külföldön végzett munka ellenértéke a külföldi államban adóköteles.

A fenti főszabály alól kivételt képeznek a rövid távú kiküldetések. Ha ugyanis a magyar magánszemély a munkát a külföldi államban végzi, de

- **a külföldi államban való tartózkodás hossza** az adóévben/a naptári évben/bármely 12 hónapos időszakban¹⁰ **nem haladja meg a 183 napot**, és
- a díjazást olyan **munkáltató**¹¹ fizeti (vagy olyan munkáltató nevében fizetik), aki **nem illetőségi a munkavégzés helye szerinti államban**,
- és a **díjazás költségét nem a munkáltató** a munkavégzés helye szerinti államban lévő **telephelye viseli**,

akkor a jövedelem Magyarországon adóztatható. Azaz, ha egy magyar munkáltató 183 napnál nem hosszabb időszakra küld ki egy magyar munkavállalót a külföldi államba, és a kiküldetés költségeit nem a külföldi államban található telephelye fizeti¹², a munkavállalónak csak Magyarországon keletkezik adókötelezettsége.

Például, ha egy magyar társaság egy külföldi cégtől kapott megrendelését úgy teljesíti úgy, hogy egy magyar illetőségű munkavállalóját küldi ki a munka elvégzésére, akkor a jövedelem Magyarországon adózik. Ennek egyrészt feltétele, hogy a kiküldetés hossza ne haladja meg a 183 napot. Másrészt feltétel az is, hogy a kiküldött bérét a magyar cég fizesse. Harmadrészt feltétel, hogy a magyar cég külföldi telephelye ne számolja el ezt a bért a költségei között. Ha az itt felsorolt feltételek bármelyike nem teljesül, akkor a jövedelem a külföldi államban adózik.

A külföldi tartózkodás hosszát a **fizikai jelenlét** napjainak a száma határozza meg. Minden olyan nap, amelyben a magánszemély bármilyen rövid időszakot a külföldi államban tölt (ide nem értve a külföldi országon megszakítás nélkül történő átutazást) egész napnak számít a 183 nap számítása szempontjából. Ez azt jelenti, hogy a külföldi államba való megérkezés, az onnan való távozás és az ott végzett munka során ott töltött szabadnapokat is figyelembe kell venni. Ha a vizsgált időszakon belül (adóév, naptári év, bármely 12 hónapos időszak) a magánszemély több alkalommal is a külföldi államban tartózkodik, akkor ezeket össze kell adni.

Az a szabály, hogy a jövedelem ott adóztatható, ahol a munkát végzik, azt is eredményezheti, hogy a magánszemély jövedelmének egy része az egyik államban, a másik része a másik államban adózik. Például, ha a magánszemély egy adott külföldi államban kereken hét hónapot tölt kiküldetésben, akkor a hét havi (alap)bére külföldön, öt havi pedig Magyarországon adózik. Azok a juttatások, amelyek kifejezetten a kiküldetéshez kapcsolódnak (mint amilyen a napidíj), csak a külföldi államban adóztathatóak.

¹⁰ Az Egyezmények eltérő szövegezéséből származó különbség.

¹¹ Ld. a NAV honlapján 2012. november 1-jén közzé tett tájékoztatót a gazdasági munkáltató meghatározásáról!

¹² A telephely külön jogalanyisággal nem bír, állandó üzleti helyet jelent. Ilyen például az üzletvezetés helye, a fiók, az iroda, a gyár, a műhely, a bánya.

Ha a kiküldetés időtartama nem egybefüggő, például mert a magánszemély a két állam között ingázik, akkor a jövedelem olyan arányban adózik külföldön, amelyet az adott államban munkában töltött napok és az összes munkában töltött nap aránya meghatároz.

Például, ha egy magyar társaság magyar illetőségű munkavállalója egy külföldi építkezésre rendszeresen jár ki, és a munkavállaló az adóévben 200 napot tölt kiküldetésben, akkor a 183 nap átlépése miatt a külföldi államban végzett munka ellenértéke a külföldi államban adózik. Az adóévből fennmaradó időszakban végzett munka ellenértéke Magyarországon adózik. A magánszemély (alap)bére olyan arányban adózik a külföldi államban, amilyen arányt a külföldi államban végzett munka – jellemzően napokban meghatározott – időtartama és az összes munkában töltött időszak aránya meghatároz. Például, ha a magánszemély a 200 nap külföldi tartózkodás során 150 napot tölt munkában, és az adóévben összesen 250 napot dolgozik, akkor az alapbér 60 százaléka (150/250) adózik külföldön és 40 százaléka Magyarországon.

A külföldi kiküldetésért, külszolgálatért kapott belföldön adóztatható napidíj teljes összegéből levonható annak 30 százaléka, de legfeljebb napi 15 euró¹³. A nemzetközi áru- és személyszállításban dolgozók vagy napi 60 eurót vonhatnak le naponta a napidíjuktól, vagy az előzőek szerint számolhatnak el költséget. A magyar honvédség állományában lévő, nem katonadiplomáciai tevékenységet végző, műveleti területen külszolgálatot teljesítő magánszemélyek a napidíjuktól annak 50 százalékát vonhatják le.

A nemzetközi forgalomban üzemeltetett **hajók és repülők**, illetve egyes Egyezmények szerint a nemzetközi forgalomban üzemeltetett teherautók és buszok személyzetének jövedelme a járművet üzemeltető társaság illetősége szerinti államban adóztatható, függetlenül a munkavégzés helyétől. Külön szabályok vonatkoznak az Egyezményekben a társaságok **igazgatóságában, igazgatótanácsában**, illetve egyes Egyezmények szerint felügyelőbizottságában való tagságért fizetett tiszteletdíjakra, melyek a társaság illetősége szerinti államban adóztathatóak. A **művészek és sportolók** személyesen végzett tevékenységéből származó jövedelme csak a tevékenység helye szerinti államban adóztatható. A **közszolgáltatból**, azaz egy adott állam, annak közigazgatási egysége vagy helyi hatósága számára végzett munka, kizárólag abban az államban adóztatható, amelyik állam részére a közszolgáltatást végzik (kivéve, ha a magánszemély a munkavégzés helye szerinti államban illetőséggel és állampolgársággal egyaránt rendelkezik). Egyezményenként eltérő módon külön szabályok vonatkoznak a **diákok, gyakornokok, tanárok és kutatók** jövedelmeire is. A korábbi munkavégzésre tekintettel fizetett **nyugdíj** általánosságban a magánszemély illetősége szerinti államban adóztatható, kivéve, ha a nyugdíj korábban egy adott állam részére végzett közszolgáltatás miatt jár. Ilyenkor a nyugdíj ott adóztatható, ahol a nyugdíjat megalapozó közszolgáltatást végezték (kivéve, ha a magánszemély a másik államban illetőséggel és állampolgársággal egyaránt rendelkezik).

Figyelem! Ha a magyar illetőségű magánszemély jövedelme nem adóztatható Magyarországon, azt Magyarországon az összevont adóalap részeként nem kell bevallani, de tájékoztató adatként szerepeltetni kell a bevallásban.

3.2. *Vállalkozási nyereség, szabad foglalkozás*

A vállalkozási nyereségre (az Egyezmények 7. Cikke) és a szabad foglalkozásból származó jövedelemre (jellemzően az Egyezmények 14. Cikke) gyakorlatilag ugyanazon szabályok

¹³ A külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló 285/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet szerint

vonatkoznak. A szabad foglalkozás általában magában foglalja az önállóan kifejtett tudományos, irodalmi, művészeti, nevelési vagy oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, ügyvédek, mérnökök, építészek és fogorvosok önálló tevékenységét. Ehhez képest minden más gazdasági tevékenységből származó jövedelem a vállalkozási nyereség kategóriába tartozik.¹⁴

A vállalkozási nyereség, és a szabad foglalkozásból származó jövedelem **főszabály szerint csak a magánszemély (vállalkozás) illetősége szerinti államban adóztatható**. A főszabály alól kivétel, ha a személy a tevékenységének kifejtéséhez a másik Szerződő Államban **telephellyel (állandó berendezéssel)** rendelkezik., Ilyenkor a jövedelem a telephelynek (állandó berendezésnek) betudható része a másik államban adóztatható. Ez azt jelenti, hogy egy magyar magánszemély – például egyéni vállalkozó – a vállalkozási tevékenységből származó jövedelemből csak akkor köteles külföldön adót fizetni, ha a külföldi államban van telephelye (állandó berendezése).

A telephely fogalmát az Egyezmények 5. Cikke határozza meg. E szakasz alapján telephelynek minősül az **üzleti tevékenység** olyan tartós **színtere**, amelyen keresztül a vállalkozás a tevékenységét – részben vagy egészben – folytatja. A telephely jellemzően valamilyen ingatlan vagy berendezés lehet, de telephelynek minősülhet az építési, szerelési munkálatok helyszíne is. Ugyancsak telephellyel rendelkezik az a vállalkozás, amely a másik államban olyan független képviselővel, ügynökkel rendelkezik, aki a vállalkozás nevében szerződéseket köthet. Ezen túl a telephelynek tartósnak kell lennie, azaz helyben, és időben meghatározott mértékben állandónak kell lennie. Az üzlet helyének tehát azonos helyen kell maradnia és, a nemzetközi gyakorlat szerint körülbelül 6 hónapig, fenn kell állnia ahhoz, hogy telephelynek minősülhessen. Egyes Egyezmények azonban ettől eltérhetnek.

A magyar adóhatóság gyakorlata szerint a telephelyre vonatkozó szabályok az állandó berendezésre is vonatkoznak.,. Ha a vállalkozásnak az előzőekben leírtak alapján telephelye áll fenn, akkor csak a telephelyből származó jövedelem adózik a külföldi államban. Ez az a nyereség, amit a telephely akkor ért volna el, ha a központ helyett egy teljesen különálló vállalkozással kötött volna üzletet a rendes piacon uralkodó feltételekkel és árakkal.

3.3. Osztalék

Az osztalékkal kapcsolatban a magánszemélynek általában **mindkét államban keletkezik adókötelezettsége**. A magyar illetőségű magánszemélynek fizetett osztalék főszabály szerint Magyarországon adóztatható. Ugyanakkor az osztalék, az osztalék forrása szerinti államban is jellemzően 10 vagy 15 százalékos mértékig megadóztatható. A külföldön megfizetett adót a Magyarországon fizetendő adóból a magánszemély levonhatja.

Ez azt jelenti, hogy a külföldről származó osztalék után a magyar illetőségű magánszemélynek mindkét államban keletkezik adókötelezettsége. Ha például az Egyezmény az osztalék forrása szerinti államban maximum 15 százalékos mértékű adó kivetését teszi lehetővé, és a külföldi állam ezt levonja, akkor a magyar előírások szerint fizetendő 15 százalékos mértékű adóból a külföldön megfizetett 15 százalékos adó levonható., Így a magánszemélynek Magyarországon nem kell az osztalék után adót fizetni. Ha a külföldön levont adó a magánszemély részére visszajár, a Magyarországon fizetendő adó a külföldön megfizetett adóval nem csökkenthető.

3.4. Kamat, jogdíj

A magyar illetőségű magánszemélynek fizetett kamat vagy jogdíj (például a szerzői jogdíj, a találmány felhasználásának fejében fizetett ellenérték) az **Egyezmények többsége szerint**

¹⁴ Az Egyezmények alkalmazásában – jellemzően azok 3. Cikkeiben található fogalom alapján – magánszemélynek is minősülhetnek vállalkozásnak.

Magyarországon adóztatható. Ugyanakkor mindkét jövedelemnél előfordul, hogy egyes Egyezmények a jövedelem megadóztatását – meghatározott mértékig – a jövedelem forrásának állama számára is lehetővé teszik. Ha a jövedelem mindkét államban adóztatható, az osztaléknál leírtakat megfelelően alkalmazni kell.

Például, ha egy magyar illetőségű magánszemélynek egy horvát hitelintézetnél lévő betétjére kamatot írnak jóvá, akkor ennek a kamatnak az adóztatására kizárólag Magyarország jogosult. Azaz a kamatjövedelem után a 15 százalékos mértékű adót a magánszemélynek a magyar adóbevallásában kell bevallania, és a bevallás benyújtására nyitva álló határidőig megfizetnie. Annak érdekében, hogy a magyar magánszemélytől a külföldi hitelintézet által jóváírt kamatból ne vonjanak adót, a magyar magánszemélynek a horvát bank részére illetőségigazolást kell adnia. A magyar illetőségigazolást a Nemzeti Adó- és Vámhivatal állítja ki magyar, vagy angol és magyar nyelven.

3.5. Bérbeadásból származó jövedelem

Az ingatlan bérbeadásából származó jövedelem az ingatlan fekvése szerinti államban adóztatható, míg az ingó bérbeadásból származó jövedelem a magánszemély illetősége szerinti államban. A magyar illetőségű magánszemély külföldön található lakásának bérbeadásából származó jövedelme Magyarországon nem adóztatható.

3.6. Elidegenítésből származó jövedelem

Az ingatlan eladásából származó jövedelem az ingatlan fekvése szerinti államban adóztatható, míg az ingó vagy értékpapír eladásából származó jövedelem (árfolyamnyereség) jellemzően a magánszemély illetősége szerinti államban. Tehát a magyar illetőségű magánszemély külföldön található lakásának eladásából származó jövedelme Magyarországon nem adóztatható, ugyanakkor a külföldi tőzsdén kötött ügyletek eredménye után az adót jellemzően Magyarországon kell megfizetni.

3.7. Egyéb jövedelmek

Az előzőekben nem említett jövedelemfajták – például a szerencsejátékból származó jövedelem – kizárólag a magánszemély illetősége szerinti államban adóztatható.

4. Nem egyezményes államból származó jövedelem

Ha egy magyar illetőségű magánszemély olyan államból részesül jövedelemben, amellyel Magyarországnak nincs a kettős adóztatás elkerüléséről szóló Egyezménye (a továbbiakban: nem egyezményes állam), akkor a jövedelem adóztatására mindkét állam jogosult. Azaz előfordulhat, hogy ilyen esetben ténylegesen kétszer kellene a jövedelem után az adót megfizetni. Ezt a méltánytalan helyzetet a magyar belső szabályok azonban orvosolják.

Ha a nem egyezményes államból származó, összevont adóalapba tartozó jövedelemből a külföldi államban is vonnak személyi jövedelemadót (és ez a magánszemély részére nem jár vissza), akkor **a Magyarországon fizetendő személyi jövedelemadó összegét csökkenti a külföldön megfizetett adó 90 százaléka**, de legfeljebb e jövedelem adóalapjára az adó mértékével (15 százalékkal) megállapított adó.¹⁵

¹⁵ Az Sza tv. 32. § (1) bekezdése szerint.

Egyezmény hiányában a magánszemély illetőségét – a magyar adókötelezettség szempontjából – kizárólag a magyar szabályok szerint kell megállapítani.¹⁶ Ez például azt eredményezi, hogy egy magyar állampolgár csak akkor minősül külföldinek, ha egyben kettős állampolgár is, és Magyarországon nincsen bejelentett állandó lakóhelye.

Például, ha egy magyar állampolgár öt évig nem egyezményes államban dolgozik, akkor ez a személy megőrzi magyar illetőségét, függetlenül attól, hogy van-e Magyarországon lakóhelye. Az ebben az időszakban szerzett jövedelmének adóztatására Magyarország jogosult azzal, hogy a külföldön fizetett adó maximum 90 százaléka, de legfeljebb e jövedelem adóalapjára eső 15 százalékos adó a Magyarországon fizetendő adót csökkenti.

A nem egyezményes államból származó külön adózó jövedelemnél a Magyarországon fizetendő adót szintén csökkenti a külföldön levont adó összege. A külföldön megfizetett adó beszámítása miatt a jövedelem után fizetendő adó nem lehet kevesebb a jövedelem 5 százaléknál. Természetesen ilyenkor sem csökkenti a magyar adót az az adóösszeg, amely a magánszemély részére a külföldi államban visszajár.

Például a nem egyezményes államból származó osztalékból a külföldi államban levont adó összege 22 százalékos. Ezért a Magyarországon fizetendő 15 százalékos mértékű adóra tekintettel nem lenne belföldön adófizetési kötelezettség. Mivel azonban ilyen esetben Magyarországon legalább a jövedelem 5 százalékat kell személyi jövedelemadóként megfizetni, e jövedelem után a fizetendő adó mértéke 5 százalékos lesz.

Az előzőekben leírtaktól eltérően egyéb jövedelemnek minősül az alacsony adókulcsú államban székhellyel rendelkező jogi személy, egyéb szervezet által, vagy annak megbízásából fizetett kamat és osztalék, az ilyen társaság értékpapírjának árfolyamnyeresége, illetve az ilyen társaságból kivont jövedelem.

Alacsony adókulcsú állam az olyan állam, amelyben törvény nem ír elő a társasági adónak megfelelő adókötelezettséget vagy az előírt adómérték kevesebb, mint 9 százalékos, kivéve, ha az állammal Magyarország egyezményt kötött a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén.

Ugyancsak egyéb jövedelem az olyan államban belföldi illetőségű személy által fizetett kamat, amely állammal Magyarországnak nincs hatályos egyezménye a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén.

5. Eljárási szabályok

5.1. A külföldi pénznemben megszerzett jövedelem átszámítása

A magyar jövedelmet és az adót forintban kell megállapítani. Ezért a külföldi pénznemben megszerzett bevételt és kiadást a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) hivatalos, a **bevételszerzés napján érvényes devizaárfolyamának** alapulvételével lehet forintra átszámítani. Ha egy külföldi pénznem nem szerepel az MNB hivatalos devizaárfolyam-lapján, akkor azt az MNB által közzétett, euróban megadott árfolyamon először euróra, majd az eurót az előzőek szerint forintra kell átszámítani.

¹⁶ Lásd: 2.1. fejezet.

A magánszemély azonban választhatja, hogy a külföldi pénznyomben megszerzett bevételének forintra történő átszámításához a bevétel megszerzésének napját megelőző hónap 15-én érvényes MNB árfolyamot alkalmazza.

A külföldi pénznyomben megszerzett kamatjövedelemből, osztalékból az adót ugyanazon külföldi pénznyomben kell megállapítani, levonni és az MNB hivatalos, a megszerzés időpontjában érvényes devizaárfolyamán forintra átszámítva kell megfizetni.

5.2. Adóbevallás, adófizetés

A külföldről származó jövedelmeknél általában nincs olyan személy, aki kifizetőként járna el. Így a jövedelmet és annak adóját a magánszemély köteles megállapítani. Ezeket az adatokat tehát nem a kifizető igazolása, hanem a magánszemély saját nyilvántartása fogja tartalmazni.

Ilyenkor **az adóelőleget is a magánszemélynek kell megfizetnie**, mégpedig a jövedelemszerzés negyedévét követő hónap 12. napjáig. A befizetett adóelőlegről bevallást, bejelentést külön nem kell tenni.

Nem kell adóelőleget fizetni, ha a jövedelem olyan államból származik, amellyel Magyarországnak nincs a kettős adóztatást elkerülő egyezménye.

Az értékpapír-kölcsönzésből, a vállalkozásból kivont jövedelem esetén az adót a magánszemélynek szintén a negyedévét követő hónap 12-éig kell megfizetnie. A kamatjövedelem, az árfolyamnyereségből, csereügyletből és tőzsdei (ellenőrzött tőkepiaci) ügyletből származó jövedelem, továbbá az osztalékjövedelem esetén az adót az adóbevallás benyújtására nyitva álló határidőig kell megfizetni.

A magánszemély kötelezettsége az is, hogy a külföldről származó jövedelmet az szja bevallásában (a bevallási tervezet felhasználásával készült bevallásában) bevallja.

5.3. Adókedvezmény érvényesítése

A belföldi illetőségű magánszemély Magyarországon kedvezményt (adóalap-kedvezményt, adókedvezményt, adó feletti rendelkezési jogosultságot) csak akkor érvényesíthet, ha ugyanarra az időszakra a másik államban, ahol az önálló, nem önálló tevékenységéből, nyugdíjból származó jövedelme adózik **nem vett és nem is vesz igénybe kedvezményt**¹⁷.

¹⁷ Az Szja tv. 1/A. § szerint.

II. Társadalombiztosítási kötelezettségek

Magyarország az EGT államokon túlmenően más országokkal is kötött a közösségi koordinációs szabályok elvein alapuló, szociális biztonsági egyezményeket, és érvényben vannak az 1950-es években megkötött egyes szociálpolitikai egyezmények is. Az adókötelezettség megállapításával azonosan a társadalombiztosítási kötelezettségeket is az eset összes körülményének és az irányadó nemzetközi egyezmény konkrét szabályainak figyelembevételével kell megállapítani.

A magyar állampolgárok külföldi foglalkoztatásával összefüggő foglalkoztatói kötelezettségek, a külföldön dolgozó magánszemély társadalombiztosítási jogállásának megítélése.

A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény¹⁸ rendelkezéseit (új Tbj.)

- a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós

rendeletek¹⁹ (a továbbiakban: Közösségi rendelet), illetve

- a nemzetközi egyezmény²⁰ (a továbbiakban: egyezmény) hatálya alá tartozó személyre az egyezmény szabályai szerint kell alkalmazni.

A nemzetközi egyezmények szabályai elsőbbséget élveznek a hazai belső joggal szemben, ezért a biztosítási kötelezettség elbírálása főszabály szerint az egyezmények alapján történik. Ha a munkavégzésre (a vállalkozás folytatására, az önálló tevékenységre) a Közösségi rendelet, vagy egyezmény alapján Magyarország jogszabályait kell alkalmazni, akkor a biztosítási és járulékfizetési kötelezettséget az új Tbj. szabályai szerint kell teljesíteni.

1. Közösségi jogalkalmazás

A Közösségen belül nincs egységes társadalombiztosítási rendszer. A tagállamok önállóan határozzák meg, hogy kinek, mely ellátásokat, és milyen feltételekkel nyújtanak. Az ellátások fedezetéül fizetendő közteher meghatározása is nemzeti hatáskörbe tartozik. Ugyanakkor az EGT állampolgárai²¹ - nemzeti hovatartozástól függetlenül – társadalombiztosítási szempontból az adott tagállam polgáraival azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek. A jogosultságok megőrzése és az esetleges hátrányok kiüszöbölése érdekében a Közösségi szintű szabályozás kizárólag a tagállamonként eltérő rendszereket koordinálja.

2. Személyi hatály

A Közösségi rendeletet:

- a tagállamok állampolgáira, egy tagállamban lakóhellyel rendelkező hontalanokra és menekültekre, valamint ezek családtagjaira és túlélő hozzátartozóira²²,

¹⁸ 2020. június 30-ig a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánydíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: régi Tbj.)

¹⁹ A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (röviden: Közösségi rendelet) és a végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Vhr.).

²⁰ Az érvényben lévő kétoldalú szociális biztonsági, illetve szociálpolitikai egyezmények a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő honlapján, a www.neak.gov.hu címen, a lakossági kezdőlapon, valamint honlapunkon, a www.nav.gov.hu címen érhető el.

²¹ Az Európai Közösség és annak tagállamai, valamint a Svájci Államszövetség között a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás alapján - bár Svájc nem tagja az Európai Uniónak - 2006. április 1-jétől Svájc vonatkozásában 2012. április 1-jétől a Közösségi rendeletet kell alkalmazni.

²² Ha egy vagy több tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak vagy tartoztak.

- azoknak a személyeknek a túlélő hozzátartozóira, akik egy vagy több tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoztak, függetlenül az ilyen személyek állampolgárságától, ha túlélő hozzátartozóik egy tagállam állampolgárai vagy a tagállamok egyikében tartózkodó hontalanok vagy menekültek, - az EFTA-országokra (Izland, Liechtenstein, Norvégia), valamint Svájcra kell alkalmazni.²³

3. Biztosítási kötelezettség megállapítása

A biztosítási kötelezettség elbírálása szempontjából a Közösségi rendelet határozza meg, hogy egy adott jogviszonyra a szociális biztonság szempontjából mely tagállam joghatósága vonatkozik (a biztosítási jogviszonyt, a járulék- és szociális hozzájárulási adó-fizetési kötelezettséget melyik tagállam előírásai szerint kell megállapítani). A rendelet hatálya alá tartozó személyekre **csak egy tagállam jogszabályait kell alkalmazni** Főszabály szerint ez a munkavégzés helyének szabálya.

Példa: Egy magyar állampolgár munkavállalóként Ausztriában dolgozik, más tagállamban munkavállalóként, önálló vállalkozóként tevékenységet nem folytat. Ez a munkavállaló kizárólag Ausztriában, az osztrák szabályok szerint lesz biztosított és társadalombiztosítási kötelezettségeit is az osztrák szabályok szerint kell teljesítenie. E kötelezettségek tekintetében érdektelen, hogy az I. fejezetben ismertetett szabályok alapján személyi jövedelemadót mely országban fizet.

3.1.1. Kiküldetés²⁴

A rendelet bizonyos esetekben lehetővé teszi a főszabálytól történő eltérést. Ilyen helyzet lehet, amikor a foglalkoztatás a vállalkozás bejegyzett székhelyétől vagy üzleti tevékenységének helyszínétől eltérő tagállamban történik.

Ha az egyik tagállam területén munkavállalót alkalmazó munkáltató a munkavállalót másik tagállam területére küldi ki abból a célból, hogy ott nevében munkát végezzen, akkor a munkavállaló továbbra is a küldő állam szabályai szerint lesz biztosított, feltéve, hogy a munkavégzés időtartama nem haladja meg a 24 hónapot.

A tagállamok egyikében szokásosan önálló vállalkozóként tevékenykedő olyan személy, aki hasonló tevékenység végzése céljából egy másik tagállamba távozik, továbbra is az első tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, feltéve, hogy az ilyen tevékenység várható időtartama nem haladja meg a 24 hónapot.

Az átmeneti kiküldetés szabályai szigorú feltétekhez kötöttek és korlátozott idejű foglalkoztatás esetén alkalmazhatók. Magyarországon a kiküldetés feltételeinek²⁵ vizsgálata után az

²³ A Közösségi rendeletet kell alkalmazni a harmadik ország olyan állampolgáira is, akikre a Közösségi rendeletet csupán állampolgárságuk miatt nem vonatkozna, illetve ezek családtagjaira és túlélő hozzátartozóira is feltéve, hogy valamely tagállam területén jogszerűen rendelkeznek lakóhellyel és helyzetük összes vonatkozása nem egy tagállamot érint.

²⁴ A Közösségi rendelet hatálya alá tartozó fogadó államban vagy EGT-államban a vonatkozó nemzetközi egyezmények alapján a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény (a továbbiakban: Külszoltv.) szerinti tartós külszolgálat nem minősül a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló rendelet szerinti kiküldetésnek

²⁵ A részletes feltételeket 2020. június 30-ig a 195/1997 (XI.5.) Korm. rendelet, 2020. július 1-jétől az új Tbj. 90-92. §-a tartalmazza.

alkalmazandó jogra vonatkozó igazolást²⁶ a kormányhivatal megyei székhelyen működő járási hivatala, illetve Pest megye és a főváros esetében Budapest Főváros Kormányhivatala XIII. kerületi hivatala (a továbbiakban: egészségbiztosítási szakigazgatási szerv) adja ki.

3.2. Tevékenység végzése több tagállamban

A több tagállamban szokásosan munkavállalóként tevékenységet végző biztosítási kötelezettsége a **lakóhelye szerinti tagállamban** áll fenn ha tevékenységének jelentős részét²⁷ ebben a tagállamban végzi.

Ha a munkavállaló a tevékenységének jelentős részét nem a lakóhelye szerinti tagállam végzi, akkor:

- annak a tagállamnak a társadalombiztosítási jogszabályai alkalmazandók, amelyben a vállalkozás vagy munkáltató bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye található, ha a személyt egyetlen vállalkozás vagy munkáltató alkalmazza;
- ha a személyt **két vagy több olyan vállalkozás vagy munkáltató** alkalmazza, mely vállalkozások **bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye egyetlen tagállamban** található, akkor annak a tagállamnak a társadalombiztosítási szabályai irányadók, amelyben a vállalkozások vagy munkáltatók bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye található;
- ha a személyt **két vagy több olyan vállalkozás vagy munkáltató** alkalmazza, amelyek bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye **két tagállamban** található, amelyek közül az egyik a lakóhely szerinti tagállam, ebben az esetben annak **a lakóhely szerinti tagállamtól eltérő tagállamnak** a társadalombiztosítási szabályai alkalmazandók, amelyben a vállalkozás vagy munkáltató bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye található;
- ha a személyt **két vagy több olyan vállalkozás vagy munkáltató** alkalmazza, amelyek közül **legalább kettőnek** a bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye **a lakóhely szerinti tagállamtól eltérő tagállamokban** található, akkor a lakóhely szerinti tagállam társadalombiztosítási szabályait kell alkalmazni.

3.2.1. Egyidejűleg több tagállamban végzett különböző tevékenység

Ha egy személy az egyik tagállam területén munkavállalóként, egy másik tagállam területén pedig önálló vállalkozóként folytat tevékenységet, a munkavégzés helye (ahol munkavállalóként dolgozik) szerinti államban lesz biztosított.

A magyar jogszabályok értelmében²⁸

munkavállalónak minősül:

- a munkaviszonyban álló személy,²⁹
- a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében közreműködő szövetkezet tagja,³⁰
- a munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy,³¹
- a társas vállalkozó, és a külföldi jog szerint annak megfelelő jogviszonyban álló személy.

²⁶ 2010. május 1-je után kezdődő kiküldetés esetén az A1 jelű nyomtatvány igazolja.

²⁷ Lásd: Vhr. 14. cikk (8) bekezdés.

²⁸ Az új Tbj. 89. §.

²⁹ új Tbj. 6. § (1) bekezdés) pontban meghatározott személy.

³⁰ Kivéve az iskolaszövetkezet nappali rendszerű oktatás keretében, tanulmányokat folytató tanuló, képzésben résztvevő személy, hallgató tagját - 25. életévének betöltéséig a tanuló, hallgatói, felnőttképzési jogviszonya szünetelésének időtartama alatt is -, a közérdekű nyugdíjas szövetkezet öregségi nyugdíjban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő tagját, és a szociális szövetkezetben tagi munkavégzés keretében munkát végző tagot.

³¹ új Tbj. 6. § (1) bekezdés g) pontjában, valamint (2) bekezdésében meghatározott személyek.

3.2.2. Vállalkozás folytatása több tagállamban

A magyar jogszabályok értelmében

önálló vállalkozónak minősül:

- az új Tbj. szerinti egyéni vállalkozó,
- a biztosítottak minősülő mezőgazdasági őstermelő³², és a külföldi jog szerint annak megfelelő személy.

A több tagállamban önálló vállalkozóként tevékenykedő személy, a lakóhely szerinti tagállam társadalombiztosítási szabályai alá tartozik, ha tevékenységének **a jelentős részét** itt végzi.

Ha nem azon tagállamoknak az egyikében rendelkezik lakóhellyel, amelyben a tevékenység jelentős részét végzi, akkor annak a tagállamnak a jogszabályai alá tartozik, amelyben a tevékenységeinek központi érdekeltsege³³ található.

4. Más tagállamban fennálló biztosítás igazolása

Ha a közösségi rendelet fő szabálya érvényesül, vagyis ha a munkavállaló, önálló vállalkozó csak egy tagállam területén végez munkát, az e munkavégzés alapján fennálló biztosítás igazolására nincs a Közösségen belül használatos egységes nyomtatvány. (Ilyen esetben az ügyfél által igényelt igazolást minden tagállam a saját belső joga szerint állítja ki.)

A több tagállamban párhuzamosan folytatott tevékenység esetén a biztosítási kötelezettség fennállásának helye az **A1 jelű** nyomtatvánnyal igazolható.

Példa: Egy Magyarországon bejegyzett Kft. német állampolgárságú vezető tisztségviselője havi 300 000 forint járulékalapot képező jövedelemben részesül, a vezető tisztséget munkaviszony keretében látja el. A magyar foglalkoztató könyvelője számára átadták az A1 jelű igazolást, amely 2020. december 31-ig érvényes. Az igazolás alapján a vezető tisztségviselő kizárólag Németországban, a német szabályok szerint biztosított, ezért **Magyarországon** biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony hiányában az új Tbj. szabályai szerint járulékfizetési kötelezettség nem merülhet fel.

Az előző példában hangsúlyoztuk, hogy a munkáltatónak Magyarországon a magyar jogszabályok alapján nem keletkezik járulékkötelezettsége. A Közösségi szabályok szerint az a munkáltató, amelynek bejegyzett székhelye vagy ügyviteli helye nem az illetékes tagállam – a példa szerinti esetben Németország – területén található, a munkavállalójára vonatkozó járulékkötelezettséget úgy köteles teljesíteni, mintha bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye az illetékes tagállamban lenne. Tehát a magyar vállalkozásnak Németországban a német szabályok szerint kell a munkavállalóval kapcsolatos járulékkötelezettségeket teljesíteni.

Összegezve: a társadalombiztosítási jogállást az EGT tagállamain belül a Közösségi rendelkezés határozza meg. A magyar joghatóság fennállása esetén a járulékkötelezettséget – állampolgárságtól függetlenül – az új Tbj. rendelkezései szerint kell megállapítani.

³² új Tbj. 6. § (1) bekezdés h) pont.

³³ Lásd: Vhr. 14. cikk (8) bekezdés.

5. A biztosítás elbírálása Magyarországon

A biztosítás az annak alapjául szolgáló jogviszonnal egyidejűleg a törvény erejénél fogva jön létre. Ennek érvényesítése érdekében a foglalkoztatót bejelentési, nyilvántartási, járulék-megállapítási és levonási, járulékfizetési, valamint bevallási kötelezettség terheli. E kötelezettség kiterjed arra a külföldi foglalkoztatóra is, aki Magyarország területén biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony keretében foglalkoztat munkavállalót, továbbá arra a külföldi foglalkoztatóra, aki Magyarország területén kívül foglalkoztat olyan munkavállalót, aki a Közösségi rendelet, vagy Magyarország által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezmény alapján az új Tbj. hatálya alá tartozik.

A jogszabály tételesen felsorolja³⁴ a biztosítási kötelezettség alá vont jogviszonyokat, amelyek jellemzően munkavégzéshez vagy tevékenység folytatásához kapcsolódnak.

2020. július 1-jétől már nem csak a munkaviszonyban álló, hanem foglalkoztatási formától függetlenül minden munkát végző saját jogú nyugdíjas (például a megbízási jogviszonyban álló is), mentesül a biztosítási- és járulékfizetési kötelezettség alól.

Saját jogú nyugdíjas az a természetes személy, aki

- a Tny.³⁵, illetve nemzetközi egyezmény alkalmazásával saját jogú öregségi nyugellátásban,
- szociális biztonságról szóló egyezménnyel érintett állam által megállapított öregségi nyugellátásban,
- a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben,
- egyházi jogi személytől nyugdíjban vagy öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül vagy
- a Közösségi rendelet, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban

részesül, akkor is, ha a nyugellátás folyósítása szünetel.

Az előzőek mellett külön rendelkezések alapján,³⁶ további személyek is mentesülnek a biztosítási kötelezettség alól. A személyi mentesség alapján az érintett az összes jogviszonyára nézve mentesül a biztosítási kötelezettség alól.

Példa: Egy magyar állampolgár a WHO alkalmazottjaként az említett nemzetközi szervezet saját szociális biztonsági rendszerében biztosított. A nemzetközi szervezetenél végzett munkája mellett Magyarországon egy társas vállalkozásban munkaviszony keretében havi 300 ezer forint munkabért kap. Az új Tbj. alapján, Magyarországon erre a személyre nem terjed ki a biztosítás, ezért a munkaviszonyával összefüggésben sem lehet a biztosítási kötelezettséget megállapítani. Biztosítási kötelezettség hiányában a természetes személynek járulékfizetési kötelezettsége nincs.

A személyi mentesség mellett, egyes meghatározott jogviszonyokban történő munkavégzés esetében sem kell a biztosítási kötelezettséget megállapítani.³⁷ Ilyen esetben a mentesített jogviszony mellett esetlegesen fennálló egyéb jogviszony tekintetében a biztosítást az általános szabályok szerint meg kell állapítani.

³⁴ új Tbj. 6. §-a.

³⁵ A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény

³⁶ új Tbj. 17. § (1) bekezdés.

³⁷ új Tbj. 18. § (2) bekezdés.

Példa: A nappali tagozaton tanulmányokat folytató diák a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 44. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hallgatói munkaszerződés alapján végez munkát annak érdekében, hogy a szükséges szakmai gyakorlatot megszerezze. E mellett mezőgazdasági őstermelő. A hallgatói munkaszerződés alapján végzett munka vonatkozásában biztosítási kötelezettséget megállapítani nem lehet, ugyanakkor őstermelőként a biztosítási kötelezettséget az új Tbj. általános szabályai szerint meg kell állapítani.

6. Külföldi munkáltató számára végzett munkaával összefüggő járulék- és szociális hozzájárulási kötelezettség teljesítése

Biztosított az a természetes személy is, aki a munkát külföldi foglalkoztató számára Magyarország területén kívül végzi, és a Közösségi rendelet, vagy Magyarország által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezmény alapján az új Tbj. hatálya alá tartozik. A magyar jogszabályok szerint bejegyzésre nem kötelezett külföldi foglalkoztató (a továbbiakban: külföldi vállalkozás) javára biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony keretében munkát végző foglalkoztatott részére kifizetettjárulékalapot képező jövedelem alapulvételével a külföldi vállalkozás társadalombiztosítási járulékot állapít meg és von le.³⁸

A külföldi vállalkozás a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonnal összefüggő bejelentési, járulékfizetési, szociális hozzájárulási adó³⁹ fizetési és bevallási kötelezettségeit pénzügyi képviselő, valamint adózási ügyvivő útján⁴⁰, ennek hiányában közvetlenül saját maga köteles teljesíteni. Ha a külföldi vállalkozás a járulék- és szociális hozzájárulási adókötelezettséget közvetlenül teljesíti, a biztosítás kezdetét megelőzően köteles bejelentkezni az állami adóhatóságnál (a továbbiakban: NAV). A bejelentkezés során kérelmezni kell, hogy a NAV foglalkoztatói minőségében vegye nyilvántartásba,

Ha a magyar jog szerint biztosított személyt foglalkoztató külföldi vállalkozás a járulék- és szociális hozzájárulási adókötelezettségek teljesítésére nem rendelkezik képviselővel (pénzügyi képviselő, adózási ügyvivő), és foglalkoztatóként történő bejelentkezését is elmulasztja⁴¹, akkor az általa foglalkoztatott természetes személy teljesíti a biztosításával összefüggő bejelentési, járulékfizetési, szociális hozzájárulási adófizetési és bevallási kötelezettséget. Ilyen esetben a foglalkoztatott viseli a járulékkötelezettség elmulasztása miatti jogkövetkezményeket (ide nem értve a mulasztási bírságot és az adóbírságot).

7. A kifizetőt terhelő járulék- és a szociális hozzájárulási adóalap megállapítása⁴²

7.1. A kifizetőt terhelő járulékalap megállapítása

A járulékfizetési kötelezettség megállapításához az szükséges, hogy:

³⁸ új Tbj. 87.§.

³⁹ A szociális hozzájárulási adó tekintetében a szociális hozzájárulásról szóló 2018. évi LII. törvény (a továbbiakban: Szoch. tv.) alapján, annak rendelkezései szerint.

⁴⁰ Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.).

⁴¹ Az, hogy a külföldi vállalkozás foglalkoztatóként bejelentkezett-e a NAV-hoz, a www.nav.gov.hu honlapunkon az „Adóalanyok listái, Egyéb szervezetek” menüpontban kérdezhető le.

⁴² Ide értve a 6. pont alá tartozó természetes személyt is.

- a kifizetésre biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony alapján kerüljön sor, és
- kifizetett (juttatott) jövedelem járulékalapot képező jövedelemnek minősüljön.

Járulékalapot képező jövedelemként – egyéb mellett –.⁴³

- a) az Szja tv. szerint az összevont adóalapba tartozó önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelmet kell számításba venni,
- b) az a) ponttól eltérően, ha nemzetközi szerződés alapján Magyarországnak nem áll fenn adóztatási joga, vagy kettős adózást kizáró egyezmény hiányában adóelőleg megállapítási kötelezettség nem keletkezik,
 - ba) az alaphér, de legalább a tárgyévet megelőző év július hónapjára a Központi Statisztikai Hivatal által a teljes munkaidőben alkalmazásban állók tekintetében közzétett nemzetgazdasági szintű bruttó átlagkereset (2020-ban havi 362 600 forint), vagy
 - bb) a tevékenység ellenértékeként a tárgy hónapban megszerzett - munkaviszony esetében a tárgyhónapra elszámolt - jövedelem, ha az nem éri el a ba) alpont szerinti összeget.c) járulékalapot képező jövedelemként kell figyelembe venni azt a jövedelmet, amelynek kifizetése (juttatása) olyan időszakra tekintettel történik, amely időszakban az új Tbj. alapján biztosítási jogviszony állt fenn, függetlenül a kifizetés (juttatás) időpontjától, ha a kifizetés, juttatás időpontjában az új Tbj. 3. §-a alapján más ország járulékszabályai alkalmazandók.⁴⁴

Ha a biztosítással járó jogviszonyból származó, tárgyhónapra eső jövedelem egy része Magyarországon, másik része külföldön adóztatható, járulékalapként az a) pontban meghatározott jövedelmet és a b) pontban említett járulékalapot képező jövedelem összegének azon időszakra (naptári napokra) vonatkozó arányos részét, amelyben a jövedelem külföldön adóztatható, együttesen kell figyelembe venni.

7.2 A kifizetőt terhelő szociális hozzájárulási adó alapja⁴⁵

A Szcho tv. alapján a kifizetőnek meghatározott jövedelmek juttatásával összefüggésben szociális hozzájárulási adót kell fizetni.⁴⁶

Szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség áll fenn – egyéb mellett – :

- a) az Szja tv. szerint összevont adóalapba tartozó adó (adóelőleg) alap számításánál figyelembe vett jövedelem után,
- b) az Szja tv. szerinti önálló és nem önálló tevékenységből származó jövedelem esetében az Szja tv. szerinti adó (adóelőleg) alap hiányában az új Tbj. szerint biztosítottak minősülő személy részére juttatott jövedelem után, amely a 7.1 pont b) alpontja alapján járulékalapot képez.

⁴³ új Tbj. 27. §.

⁴⁴ Nem kell járulékalapot képező jövedelemként figyelembe venni azt a jövedelmet, amelynek kifizetése (juttatása) olyan időszakra tekintettel történik, amely időszakban az új Tbj. 17-19. §-a, vagy 13. §-a alapján nem állt fenn biztosítási jogviszony, függetlenül a kifizetés (juttatás) időpontjától.

⁴⁵ Az egyéni és társas vállalkozó, a mezőgazdasági östermelő, valamint a 6. pont alá nem tartozó természetes személy vonatkozásában a szociális hozzájárulási adó alapjának megállapítására eltérő szabályok vonatkoznak. Ezekről a szabályokról a 49. számú információs füzetből tájékozódhat.

⁴⁶ Az adókötelezettség alól történő mentesülés eseteit a Szcho tv. 5. §-a tartalmazza, erre vonatkozóan további részletes információkat a 49. számú információs füzetünkben olvashatnak.

Adóalapot képez az a jövedelem is, amelynek kifizetése (juttatása) olyan időszakra tekintettel történik, amely időszakban az új Tbj. alapján biztosítási jogviszony állt fenn, függetlenül a kifizetés (juttatás) időpontjától.

Ha a természetes személy ugyanazon adómegállapítási időszakra Magyarországon adóztatható és Magyarországon nem adóztatható jövedelmet is szerez, az adóalap megállapításánál az előzőeket megfelelően együttesen kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a b) pont alkalmazásakor az alpbér vagy más díjazás azon időszakra (naptári napokra) vonatkozó arányos részét kell figyelembe venni, amelyben a jövedelem külföldön adóztatható.

8. Fizetendő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A társadalombiztosítási ellátások és a munkaerő-piaci célok fedezetére

2020. június 30-ig

- a biztosított természetbeni egészségbiztosítási járulékot, pénzbeli egészségbiztosítási járulékot és munkaerő-piaci járulékot (a továbbiakban együtt: egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék), valamint nyugdíjjárulékot, a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni- és társas vállalkozó nyugdíjjárulékot,
- a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó után a társas vállalkozás, valamint a Tbj. 39. § (2) bekezdésében említett személy egészségügyi szolgáltatási járulékot,

2020. július 1-jétől⁴⁷

- főszabály szerint 18, 5 százalékos mértékű társadalombiztosítási járulékot

fizet.

A járulékokat havonta a járulékalapot képező jövedelem kifizetésekor irányadó járulékmértékek szerint kell megfizetni. A járulékokat a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony megszűnését követően kifizetett (kiosztott) járulékalapot képező jövedelem után is meg kell fizetni.

A szociális hozzájárulási adó mértéke: 2020. június 30-ig az adóalap 17,5 százaléka, 2020. július 1-jétől az adóalap 15,5 százaléka.

A fizetendő adó az adóalap után a kifizetésekor érvényes adómértékkel számított adó (számított adó), csökkentve az adó fizetésére kötelezettet a Szochó tv. rendelkezése alapján megillető adókedvezmények összegével.

9. Járulék- és szociális hozzájárulási adófizetés, bevallás

A foglalkoztató a biztosítottaknak a tárgy hónapban kifizetett (juttatott), járulékalapot képező jövedelem alapján köteles a járulékokat megállapítani és a biztosítottat terhelő járulékot levonni.

Szociális hozzájárulási adó

Szociális hozzájárulási adó fizetésére az a személy kötelezett, aki az Szja tv. szerint nem önálló tevékenységből származó jövedelmet juttat (ideértve a külföldi kifizetőt is). Ha az Szja tv.

⁴⁷ új Tbj. 23. §.

szerinti nem önálló tevékenységből származó jövedelem külföldi kifizetőtől származik és az új Tbj. szerint járulékalapot nem képez, az adó fizetésére kötelezett személy a természetes személy.

Ha az Szja tv. szerint önálló tevékenységből származó jövedelem kifizetőtől származik, az adó fizetésére kötelezett személy a kifizető (ideértve a külföldi kifizetőt is). Ha az Szja tv. szerinti önálló tevékenységből származó jövedelem nem kifizetőtől származik, az adó fizetésére kötelezett személy a természetes személy. Ha a természetes személy külföldi kifizetőtől az új Tbj. szerint járulékalapot nem képező jövedelmet szerez, az adó fizetésére kötelezett személy a természetes személy.

Ha az Szja tv. szerint egyéb jövedelemnek minősülő jövedelem kifizetőtől származik, akkor az adófizetésre kötelezett a kifizető. Ha az Szja tv. szerint egyéb jövedelemnek minősülő jövedelem nem kifizetőtől származik vagy az adóelőleget a kifizető nem köteles megállapítani, akkor az adófizetésre kötelezett a természetes személy.

Kirendelés esetén az adófizetési kötelezettséget a kirendelést elrendelő (ideértve a külföldi kifizetőt is) teljesíti. A kirendelés alapján foglalkoztató személy teljesíti az adófizetési kötelezettséget, ha a kirendelést elrendelővel megállapodott arról, hogy a természetes személy foglalkoztatásához kapcsolódó munkabért és közterheket ő fizeti.

Munkaerő-kölcsönzés keretében kölcsönbe adott munkavállalóval fennálló jogviszonyra tekintettel fizetendő adó alanya a kölcsönbe adó. Ha a kölcsönbe adó külföldi kifizető, az adófizetésre kötelezett a munkavállalót kölcsönbe vevő személy.

Több munkáltatóval létesített munkaviszony [a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 195. §] esetén az adókötelezettséget az adózás rendjéről szóló törvény szerint meghatározott munkáltató teljesíti.

A foglalkoztatónak a megállapított tárgyhavi járulékokat, valamint a szociális hozzájárulási adót a 2008-as jelű havi adó- és járulékbevallásban a tárgyhónapot követő hónap 12-éig kell bevallani, illetőleg megfizetni az állami adóhatósághoz.

A 6. pontban említett külföldi vállalkozás, illetve magánszemély járulék, valamint szociális hozzájárulási adó- fizetési, és bevallási kötelezettsége

A külföldi vállalkozás javára biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony keretében munkát végző foglalkoztatott részére kifizetett járulékalapot képező jövedelem alapulvételével a külföldi vállalkozás

2020. június 30-ig

- 10 százalék nyugdíjjárulékot, valamint 8,5 százalék egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot,

2020. július 1-től

- 18,5 százalék társadalombiztosítási járulékot

állapít meg és von le.

A 7.2. pont alatti jövedelem (juttatás) után a külföldi kifizető, illetve a magánszemély 2020. június 30-ig 17,5 százalékos, 2020. július 1-jétől 15,5 százalékos mértékű szociális hozzájárulási adót fizet.⁴⁸

⁴⁸ A magánszemélyt az Szja tv. szerinti egyes különadózó jövedelemivel összefüggésben terhelő szociális hozzájárulási adókötelezettségre vonatkozó tájékoztatás a 49. számú információs füzetben található.

A kötelezettségeket havonta a tárgyhónapot követő hónap 12-éig:

- a járulékok tekintetében a 2020. június 30-ig terjedő időszakra egyösszegben a 10032000-06056456 NAV Külföldi vállalkozásnál biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban foglalkoztatott utáni járulékbefizetések számla javára;
- 2020. július 1-jét követő időszakra a társadalombiztosítási járulékot
 - a külföldi vállalkozás a HU91100320000605581900000000 NAV *Biztosítottaktól levont társadalombiztosítási járulék beszedési számla javára,*
 - ha a járulékot a foglalkoztatott saját maga után a fizeti, akkor a HU22100320000605580200000000 NAV *Társadalombiztosítási járulék magánszemélyt, őstermelőt, egyéni vállalkozót, kifizetőt terhelő kötelezettség beszedési számla javára;*
- a szociális hozzájárulási adót a HU121100320000605591200000000 NAV Szociális hozzájárulási adó beszedési számla javára, átutalással, vagy készpénz-átutalási megbízással lehet teljesíteni.

A biztosítási és járulékfizetési, valamint a szociális hozzájárulási adó kötelezettséggel összefüggő bevallási, adatszolgáltatási kötelezettséget havonta, a tárgyhónapot követő hónap 12-éig elektronikus úton az erre a célra rendszeresített 2008INT jelű bevallásban kell teljesíteni.

A külföldi kifizető is jogosult a munkaviszonyban foglalkoztatott után a szociális hozzájárulási adóból kedvezmény igénybevételére. A kedvezmény érvényesítése a 2008-as bevallás általános szabályok szerinti benyújtásával, a külföldi kifizetőre vonatkozó adatok feltüntetésével valósulhat meg. Ez azt jelenti, hogy a kedvezményt érvényesíteni kívánó kötelezettnek a munkavállalóval összefüggésben nem csak a szociális hozzájárulási adót, az érvényesített részadókedvezményt, hanem 2020. június 30-ig a nyugdíjjárulékot és az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot, 2020. július 1-jét követő időszakra a társadalombiztosítási járulékot is ezen a bevalláson kell közölni⁴⁹. A kötelezettségek ilyen esetben 2020. június 30-ig nem a 303 adónumkódon kerülnek bevallásra, ezért fizetési kötelezettséget is a bevallásban megjelölt adónumkódokhoz tartozó beszedési számla javára kell teljesíteni. Például 2020. június 30-ig a nyugdíjjárulék bevallása a 2008-as bevallásban a 125-ös adónemen történik, ezért a nyugdíjjárulékot, ebben az esetben a NAV Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető bevételek magánszemélyt, őstermelőt, egyéni vállalkozót, kifizetőt terhelő kötelezettség beszedési számla 10032000-06056236 javára kell teljesíteni.

10. Bejelentés

A biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyt a biztosítási jogviszony első napján, a foglalkoztatás megkezdése előtt, illetőleg ha a biztosítás elbírálására utólag kerül sor, legkésőbb a biztosítási kötelezettség megállapítását követő napon az adóhatóság felé be kell jelenteni.⁵⁰ A bejelentést az erre a célra rendszeresített 20T1041-es számú „Bejelentő és változás bejelentő lap a munkáltató vagy kifizető által foglalkoztatott biztosított adatairól” elnevezésű űrlapon kell megtenni.

A 6. pontban említett külföldi vállalkozás, illetve magánszemély vonatkozásában a bejelentésre a 20T1041INT jelű adatlap szolgál.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

⁴⁹ Ebben az esetben a 2008INT jelű bevallást már nem kell benyújtani.

⁵⁰ Art. 1. számú melléklet 3. pont.